

בקלות. כאילו היה עדיין ילד קטן וחלש שניסו לשווא לגאול אותו מגורלו הקר. למחרת בבוקר ראתה אלגרה, לחרדתה, גוזל יונים שחור מציד ומסתכל עליה מאצל קנו אשר כפת החלוד. וכעור לבה הולם בחזקה ורגליה רועדות כשרו לה כי אמו של חכם עזרא השיבה נשמתה לכורא הלילה ולפני פטירתה נתנה הסכמתה וברכתה לשידוך.

שלהבת נר התמיד האירה פניו של חכם עזרא כמגוננת עליו מפני אור השמש שבחוץ: סלחנית, מבינה, סובלנית. אוהדת. נשים הביאו כוסות שמן לצקת בצננת התפוחה-עגולה של נר התמיד וחכם עזרא קדש את בקשותיהן בתפילותיו. במגבתו החדשה ובחליפתו הנקיה — גם נעליו מצוחצחות וגרביו שלימות ומכובסות — עורר כלב הנשים יראת-כבוד והן תחבו בין אצבעותיו מטבעות כסף. וכשנשאר לבסוף לבדו הביט חכם עזרא בפחיל הארוך הטובל בשמן הזך שקצהו בוער בשלווה, בנינוחות. כאילו כך צריך להיות, שחלק מאתנו טובל בטוב וריוי טוב וחלק מאתנו נשרף באש ונאכל אט-אט עד שנכלה ונעבור מן העולם. חכם עזרא טובל עכשיו בטוב רעייתו אלגרה, שסיידה כתלי הצריף, נקתה וצחצחה — מבשלת היטב ומכבסת ותהילת נקינה נודעה בשכונה כולה. היא מטפלת בבעלה ובילדיה, נוחה עליו ואלהים, מפויסת, פתוחה, נענית — אבל עזרא לא מסוגל לבוא אליה כנכר: רוטט כעלה נידף, ברות, אחוז פחד וכושה.

וְנָן, נוֹ טַסְפֶאנְטֶס, נוֹ, נוֹ, שֶׁשֶׁשׁ הִיחָה לוחשת, שפתציה נצמדות אל אזנו: בא, בא, אל תפחד. והיתה עוזרת לו לשכב על גופה העירום, בין שוקיה שהתרוממו והתנשאו משני עברי גופו כים סוף שנבקעו ושדיה הגדולים נמסים על פניו ונעשים רכים ומגעם כמגע המשי הטהור. והיא שולחת אצבעותיה וממשמשת את אברו המכווץ. מלטפת אותו, משדלת ומצפה שיפרוץ הדם ויזרום אל תוכו להזקיפו ולהקשותו. ורק כשהזיעה היתה הופכת לבזבז דביק ומאוס היתה מרחיקה אותו מעליה. שלושת ילדיה ישנו יחד במיטה הסמוכה, ליד החלון ומחשש להערים לא אמרה דבר, נרדמה וזרועותיה החשופות, מתחץ לשמיכה, דמו לשתי רצועותיה שבאו לישון עמה ולשמרה. דוורים אחדים התעופפו כחלל בית-הכנסת, נוגעים-לא-נוגעים במושבי העץ. הרב התכוון לצאת, משתהה מעט, כמו במתכוון, ליד ארון מחזורי התפילות. חכם עזרא, חוזר ופקוח עיניים, מוכה תמהון בשל אותה תמונת-כשרים ששבה וחייתה שוב ושוב בעיני רוחו, ברורה ומלאה יפעה עד שהיה בכוחה לרכז קשיחותה של משענת עץ זו שהוא אוחו בידו שלא ליפול. "זכית במצוה גדולה, עזרא, בעזרת השם יתברך, לגרל שלושה יתומים," הקדים ואמר הרב, כמבקש לגרש רוח רעה. מי יודע? אולי סובל חכם עזרא מפגיעתה של עיני-הרע, איינארה, חסיד-שלום המתנכלת ופוגעת במזלו הטוב? הרים הרב ידו וברכו, לחץ את כפו הרועדת של חכם עזרא ונפרע ממנו כשלום.

ערב שבת היקה את קולות החולין אחד אחד, פורש חסד שלווהו בדרך העפר, מאיץ באחרוני נושאי בלוקי הקרח ומגשי דברי המאפה — הפשטליקוס, הילדים, רחוצים ומסורקים המתנינו לחכם עזרא שהשתהה עד שתסיים אלגרה הכנותיה שלה במטבח ותתן להם אות שהיא מוכנה לקבל ברכתם בטרם צאתם לבית-הכנסת. בשקט שבו נהג בהם רכש חכם עזרא את אמונם של הילדים, הם אהבו להיות במחיצתו והבכור ביקש ללמוד מפיו לשיר כחזון. כך ידו, אפילו שהורמה, לא הבעיתה אותם. הוא לא יכה אותם לעולם. בדרך פסעו יחד, צמודים זה לזה ומאצל החלונות ופתחי החצרות ברכום והסתכלו עליהם בעיניים טובות, מסכימות. יבורך חכם עזרא על שקבל לילדי יתומים אלה לגרלם לתורה ולמעשים טובים לחשו הקולות באוזניו והוא התכופף כמבקש לסוכך על ראשי קטנים אלה. אילו הסתפקה אדם אלגרה בזאת לא היה מאושר ממנו בעולם כולו. אבל, היא תבעה ממנו עוד ילדים והלילה ישתה שיקוי שרקחה עבורו וזנה אחת שרק לה בלבד, כך נשבעה אלגרה גילתה את סוד כשלונו. אף אחד לא יידע על כך דבר, שנחה והבטיחה לו. אשה פוריה היא, שלושת ילדיה מוכיחים זאת ולא יקשה עליו לעברה. והרי נישואים הם כדת וכדין ואין בזה שום עבירה הוסיפה וצחקה וחזה מתנודד גלים-גלים והעולם מתנודד יחד עמה מעלה-מטה עד שחש חכם עזרא בסחרחרות.

בתום סעודת השבת הוציאו כיסאות וישבו בחצר הקטנה תחת כפת השמיים לשאוף אייר וליהנות מן השקט. הילדים בקשו מחכם עזרא שיספר להם אגדות והוא ספר אגדות ששמע בערבי הזכרון הרבים שהשתתף בהם ואלגרה מטה אוזן ומקשיבה וגופה הגדול החשוף לאורו החוזר של הירח ולאור הכוכבים שזלו ומקרינן שלוה על סביבותיו. פרחי הגרמיום האדומים פרחו סמוך לרגליה וידה השלוותה לפניו מחזיקה שלב משלבי הגדר ואצבעותיה טופפו על העץ כמחוללות בקצב זמר שזמרה בינה-לבין-עצמה, בחשאי, זמר ששנאה הרחק-הרחק מכאן אל לבין יקריה המתים המסתכלים עליה ברגע זה ממרום בחסד וברחמים. הלילה ודאי באו והתקבצו כולם להיות עמה ולעזור לה כמיטב יכולתם לחזק השפעתו של שיקוי האהבה! ומירקאדו ודאי יוצא מגדרו, שם, בין הכוכבים ואולי קולע מהם כתר יהלומים להורידו אליה, לחצר זעירה זו המוקפת כחלי-עץ, גרות ופחית-אשפה.

בשעה מאוחרת יותר, כשהאגדות נשאות אחרונות ומתרחקות בזרם שובל הזמן האץ לפניו התפשטה אלגרה והמתניה עד שקם חכם עזרא יפשוט את בגדיו. לאור בדל הנר, נר שבת יחיד שהבהב בהובים אחרונים, הגישה לו כוס שיקוי האהבה. ריח חריף של ראקי, עראק, נדף מן הנוזל.

מעודו לא לגם חכם עזרא ראקי חריף כל כך. חם מוזר התפשט בגופו, עלה לראשו. הרעד בכרכיו חלף וגופו כמו תפח כבצק שמרים. הוא פסע אל הדלת, עירום, אבל אלגרה מהרה, זריזה ממנו, נעלה את הדלת ותלשה את המפתח. כעלי השתגע, און לוקו, מקרידו לוקו, חלפה מחשבה מבעיתה כמוחה. לפתע, לפת בעלה את שדיה הגדולים ואספן בכפותיו. ריח הראקי שבש את נשימתה והיא פסעה אחרונת, בצעדים קטנים, כחוששת להבעית בעל-חיים מופלא שנאחו כשדיה ולהבריחו. לבסוף שכבה על גבה וחכם עזרא שוכב עליה במלוא כובד גופו, אצבעותיו לופתות עדיין את שדיה וראשו קצת סמוך לטבורה והוא מפזם בקול רפה. כמו נשמתו היא זו השרה, שמחה ומאושרת: אבא, פלומבה, מנה פלומבה בלנקה, יונתי הלבנה שבה וחזרה...

יהודה אופן

חגית

העצב שצף על פני המלח
אינו מדיר ממך
צבעי אביב

לא בת סגירים את
חגית בימי מעשה
וכל שתעשי
חג הוא

ללא צחוקך
איכה נשא
גרורי חרש

לפעמים את לובשת גוף
פושטת צורה לך
ולך מי ידמה
נשמה שנתת בי

המנהל

המורה עוב את הכתה
לפני שנגמר השיעור

מאז אין לי שיעור
בבואי למד את מדות הדרך

הוא נקרא למנהל אפרו
ומחליף לא בא

כאשר חזר אולי לפתה
בקר הייתי רחוק

הלכתי לחיות חיי רחוב
נאני כקטין שגורק
מלמודי בגרות

ואם ציוני נמוכים
אל תבואו בטענות אלי

המורה עוב את הכתה
לפני שנגמר השיעור

ואל תבואו בטענות אלי
הוא נקרא למנהל

ושיעור חיי
באמצע נפסק

ושיעור חיי

יגאל בן אריה

מפנקסו של נרודניק

בזכרון דברים ביני לבין דורי נכתבים הדברים הבאים:

אשם בעסוק בעניינים שברגש, בחפוש בלתי נלאה אחר משמעות מגלה אחריות לקולקולים שברוח, מכטא תרדה מלקוי האור האלהי ופאי מטפוח ההשגיות הכוזבת, בז לחמר, נרתע מפספס, אחוז בולמוס חסר נחת נותן כבוד למלה הכתובה והמדברת, הליכותיו חסד ורחמים. אשם ופאי שרויים בערבוביה ככל שהם קרבים לכח ולעצמה לובשים פנים אפלות של שררה לשמה ושלאל לשמה — פתרון שיעמוד, אסטרטגית גם טאקטית, בתואם מלא לרצון: אידיאלי

מצוי המהלך החברתי והשלמותו באפן טבעי ברמה סבירה של רוחה חומרית נספוג אישי.

אוהנטי

השתבבלות מתוך אכזבה ותחושת נצול, גלוי החפש שפניאוש, חדנות היצירה, יצירת גבולות ברורים בין הרצוני להכרחי. חומרי

עסוק מוגבל ומסוגל בנפשות טועות מביא לשעמום ודלות ירדו ברוכים עם אבוד שלטון ומעמד.

פוליטי א'

נסיגה שתביא לדמוקרטיזציה, חוזר אינטנסיבי והעמדת תנאים, תוצאה אפשרית היא יתר סמכות, פופולריות וקספ.

פוליטי ב'

נסיגה שתביא להתארגנות מבוהלת או אלטרנטיבית, מעוררות שאלות של אתריות, אהבה-דחיה, קשרים אנושיים שלא יעמרו במבחן. פוליטי ג'

השקעה אינטלקטואלית ורגשית שמשמעותה התגברות על הפנות חיים טעונים בתיווניות לעומת תהליך קמילה שמלנה במרירות האם ימצאו מקומם בפתיה?

פתרון טראגי שמונע לאבסורד של הקיום האנושי

בזכרון דברים ביני לבין עצמי שקלתי להכניס לחיי, באורח בלתי מורגש, את החלומות של זמני ולתת להם תוקף של רכילות שאיננה נוגעת במהות.